

Innovatsioonimahukate investeeringute rahastamise turutõrke uuring koos kaitsetööstuse valdkonna analüüsiga

TEHNILINE KIRJELDUS

1. Hanke objekt

Riigihanke lepingu esemeks on „Innovatsioonimahukate investeeringute rahastamise turutõrke uuring koos kaitsetööstuse valdkonna analüüsiga“ (edaspidi *Töö*).

2. Töö taustainfo, eesmärk ja töö teostamise kaasatavad asutused

2.1. Töö taustainfo

Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035 (edaspidi TAIE) näeb ühe tegevussuunana ette toetava ettevõtluskeskkonna loomist, sealhulgas kõrgema lisandväärtuse loomise ja ettevõtete ekspordivõimekuse kasvatamist. Üheks tegevuseks nähakse ka ettevõtete finantseerimisvõimaluste parandamist, sh tõmbekeskustest eemal asuvates piirkondades (p 3.1). Arengukava rõhutab lisaks teadus- ja tehnoloogiamahuka ettevõtluse arendamist, ettevõtluse rahvusvahelise konkurentsivõime tõstmist ning kõrgema lisandväärtuse loomist, samuti tehnoloogia- ja arendusmahukaid (välis-)investeeringuid. Käesolev uuring on aluseks, et selgitada välja, kuidas parandada kapitali kättesaadavust, et toetada eelmainitud riiklikke prioriteete ning arendada Eestis välja uudne rahastamisvahend, mis aitaks edendada ja toetada innovaatiliste lahenduste finantseerimist. Sarnane turutõrge eksisteerib kaitsetööstuse valdkonnas, kus väljakutseks on juurdepääs laenukapitalile. Laenukapital omakorda on oluline, et sektori ettevõtted kasvaksid ning oleksid võimelised arendama ekspordiks mõeldud kõrgtehnoloogilisi tooteid.

Uuringu eesmärk on kaardistada Eestis teadmismahukate ja innovaatiliste tehnoloogiatega seotud ettevõtete ligipääsu kapitalile ning seda takistavad turutõrked, samuti analüüsida kaitsetööstuse ettevõtete võimalusi investeeringute finantseerimiseks ja pankade valmidust neid projekte rahastada.

Uuring keskendub perioodi 2021–2027 eelhindamise aruandes tõstatatud probleemile, mille kohaselt ettevõtjad on märkinud, et *innovatsioonimahukate või uudsete tehnoloogiate turule toomine on pankade või hoiulaenuühistute poolt tagasi lükatud, kuna tegu on liiga riskantse tootega või pankadel puudub kindlus*“ (nt väiksemastaabilise piloottehase rajamine ei garanteeri seda, et sellele järgneb tootmine tööstuslikul tasemel)¹.

¹ [Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika vahenditest kavandatavate rahastamisvahendite eelhindamine Rahandusministeeriumile](#) lk 51, table 14 (lk 59) ja table 15 (lk 62).

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (EIS) koos oma tütarettevõtte AS SmartCap'iga aitab leevendada mitmeid kapitali kättesaadavuse turutõrkeid, pakkudes laene, käendusi ja omakapitaliinvesteeringuid. Need turutõrked kaardistati viimati Ernst & Youngi (EY) poolt 2021. aastal uuringus „Kapitali kättesaadavuse turutõrked kasvurahastuse ja suuremahuliste finantstehingute puhul“. Praeguses majandusolukorras on nende turutõrgete leevendamiseks oluline ajakohastada turuolukorra hetkeseis ning pakkuda lahendusi, mis toetaksid jätkusuutlikult innovatsiooni rahastamist.

2021. aastal EY poolt läbi viidud uuring tõi välja suurprojektide finantseerimisel kolm kõige kriitilisemat takistust:

- Suurimaks takistuseks suuremahulise kapitali kaasamisel on ettevõtjate ja finantseerijate hinnangul piisava tagatise puudus, seda eriti tõmbekeskusest väljaspool. Kapitali pakkujad näevad riski ka rahavoo prognoosimatutes (nt uue tehnoloogia kasutuselevõtu puhul), mis kombineerituna omakapitali ebapiisavusega võib saada takistuseks vajaliku rahastuse saamisel.
- Välise osapoole omakapitaliinvesteeringu kaasamisel on takistusteks selle pakkujate ebasobivad tingimused (nt osalust puudutav, väljumise tingimused, nõutud marginaal) ning investorite piiratud valik. Ettevõtjad on toonud välja välisinvestorite soovi näha, et riik toetab konkreetset suurinvesteeringut oma territooriumil ning on samuti valmis riske jagama.
- Finantsasutuste hinnangul on suuremahuliste tehingute rahastamisel peamiseks takistuseks kõrge riskitase, mida soovitakse jagada. Uute projektide puhul on kõige keerulisem just käivitamisfaas ning riigi sekkumine on põhjendatud käivitamisfaasi läbimiseks, mil turg pole valmis piisavas mahus finantseeringut pakkuma.

Uuringust selgus, et eesmärgid, mille jaoks investeeringuid planeeritakse, on eelkõige rohepöörde elluviimisega seotud projektid (lisaks roheline energia tootmisele/salvestamisele ka ettevõtte tegevuse/tootmise keskkonnasõbralikumaks muutmine), uute tehnoloogiate kasutuselevõtt, tooteinnovatsioon, ettevõtete omandamised. Rahakaasamise planeeritav summa jääb pooltel ankeetküsitlusele vastajatel vahemikku 5-10 mln eurot, ülejäänud ettevõtetel esineb vajadus suuremas summas. Kuivõrd suurprojektid/kasvuinvesteeringud on Eesti majanduse konkurentsivõime tõstmiseks igati olulised, siis ka Eesti Pangaliit on välja toonud, et EIS-iga koostöös tuleks leida meetmed, mis kindlustaks enamate suuremahuliste projektide finantseerimise kohalike turuosaliste poolt. Kirjeldatud investeeringute toimumist on osaliselt samuti pärssinud COVID-19 pandeemia mõjud, Ukraina sõda ja ka energiakriis. Samas Eesti majandusele tervikuna ja samuti ka regionaalsest arengust lähtuvalt iga taoline investeering on oluline, mistõttu tuleks kindlustada, et ükski mõistliku riski-tulu suhtega projekt ei jääks puuduva finantseerimise tõttu tegemata.

2.2. Töö eesmärk

Uuringu eesmärk on tuvastada turutõrked, mis takistavad kapitali kaasamist innovatiivsete ja tehnoloogiamahukate projektide, sealhulgas suuremahuliste investeeringute elluviimisel. Erilist tähelepanu pööratakse rohepöörde investeeringutele, kus vajaminevad tehnoloogiad on sageli alles arendusfaasis, mistõttu on juurdepääs rahastusele ja innovatsiooniks vajaliku taristu

loomine keeruline². Lisaks keskendutakse eraldi uurimisharuna kaitsetööstuse projektide finantseerimise eripäradele.

Uuringu raames kogutakse ja analüüsitakse andmeid, et luua eeldus uudsete rahastamisvahendite arendamiseks. Samuti on uuringu oluliseks osaks poliitikasoovituste pakkumine, mis aitaksid riigil tuvastatud probleeme leevendada, pakkudes tõhusaid finantseerimislahendusi ja suurendades erainvesteeringute mõju.

2.2.1. Uuringu ülesanded:

Tellitav teenus on jagatud kaheks etapiks järgmiselt:

Teenuse I etapp – kohaliku turu-uuringu läbiviimine ja erinevate liikmesriikide innovatsiooni või uute tehnoloogiate finantseerimisskeemide kaardistus.

Teenuse II etapp – Teenuse I etapi väljundist tulenevalt praktiliste ja konkreetsete lahenduste pakkumine Eesti kapitaliturul esinevate kitsaskohtade lahendamiseks ja võimaluste kasutamiseks.

3. Töö tegevused ja oodatav tulem

Uuringu tulemusena on välja selgitatud Eesti ettevõtete rahastusvajadused ja turutõrked innovaatiliste/tehnoloogiamahukate projektide finantseerimisel. Tulemused annavad ülevaate, milliste probleemidega on Eesti ettevõtted kokku puutunud ning kas või kuidas need on lahenenud. Täpsustub vajadus riigi sekkumise järele – milliseid sihtrühmasid ja milliste instrumentidega on riigil kõige mõistlikum toetada, et ettevõtete finantseerimisvõimalusi parandada ning kasvatada seeläbi ettevõtete kõrgema lisandväärtuse loomise ja ekspordi võimekust koos konkreetsete ettepanekutega.

3.1. Ülesanne 1: Eesti kapitalituru turutõrkeanalüüs koosneb kahest osast: 1) Eesti kapitalituru turutõrgete kaardistamine ja 2) Eesti kaitsetööstuse ettevõtete peamiste rahastamisvajaduste määratlemine. Võimalik meetodika hõlmab dokumendianalüüsi ning kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete andmekogumis- ja -analüüsimeetodite kombineerimist.

3.1.1. Millistes sihtrühmades/sectorites esinevad turutõrked ettevõtete kasvu- ja suuremahuliste projektide finantseerimisel?

3.1.2. Mis eesmärkide täitmiseks on ettevõtetel kasvuraha ebapiisavalt saadaval – ekspordivõimekuse suurendamine, toote- ja teenuse innovatsioon, digitaliseerimine, energiasääst, ehk investeeringud taastuvenergiasse, toote- ja teenuse väärtusahelas üles liikumine, kohaliku ressursi väärindamine, uute toodete ja teenuste turule toomine ning portfelli mitmekesistamine, ühinemise ja omandamise tehingud.

3.1.3. Millistes sektorites³ on põhjendatud riigi sekkumine kapitaliturul ja millistes ei ole põhjendatud, et majanduslik mõju ja võimendus oleks suurim?

² Rohepöörde trendid ja stsenaariumid Eestis ([Rohepöörde trendid ja stsenaariumid Eestis - Arenguseire Keskus](#))

³ Või ka alternatiivsed karakteristikud nagu nt ekspordi potentsiaal, regionaalne või sotsiaalmajanduslik mõju vms

- 3.1.4. Millised on ettevõtete takistused ja väljakutsed innovatsioonimahukate või uudse tehnoloogiaga projektide rahakaasamiste puhul?
- 3.1.5. Kas innovatsioonimahukate või uudse tehnoloogiaga projektide finantseerimisel on seatud pangandussektorile seadusandlikud piirangud?
- 3.1.6. Missugused puudused (nt tehnoloogiarisk, puudulik äriplaan, tagatise, omafinantseeringu puudumine jne) iseloomustavad pankade poolt pooleli jäetud suurtehinguid?
- 3.1.7. Nõudluse hindamine, hinnanguliselt mitu innovaatilist projekti jääb aastas rahastamata või liigub Eestist väljapoole ilma riigi sekkumiseta?

Ülesande 1 raames tuleb kaardistada **kaitsetööstuse ettevõtete peamised rahastamisvajadused** ja välja selgitada, milliste tegevuste jaoks on kapitali kaasamine kõige kriitilisem. Lisaks tuleb hinnata riigi sekkumise vajalikkust ja võimalusi kapitaliturul, et leevendada rahastustõkkeid ning tagada majanduslik ja strateegiline mõju sektori innovatiivsete projektide edendamisel.

- 3.1.8. Millistes kaitsetööstuse alamsektorites esinevad turutõrked investeerimisprojektide finantseerimisel?
- 3.1.9. Millisteks arendustegevusteks on kaitsetööstuse ettevõtetel kasvuraha ebapiisavalt saadaval? Kas näiteks tootearenduse, tehnoloogilise arengu, digitaliseerimise või julgeolekut toetava taristu jaoks?
- 3.1.10. Kas kaitsetööstuse projektide puhul on põhjendatud riigi sekkumine kapitaliturul, et tagada majanduslik ja strateegiline mõju? Millistel juhtudel oleks see vajalik?
- 3.1.11. Millised on kaitsetööstuse ettevõtete takistused ja väljakutsed uudse tehnoloogia või kõrgtehnoloogiliste lahenduste rahastamisel (lubade hankimine, kindlustus või litsentside taotlemine jne)?
- 3.1.12. Kas kaitsetööstuse innovatiivsete projektide finantseerimisel esineb pangandussektoris seadusandlike piiranguid, mis võiksid mõjutada juurdepääsu kapitalile?
- 3.1.13. Millised puudused (nt kõrgendatud tehnoloogiariskid, tagatise puudumine, kaitsetööstuse spetsiifilised äririskid) iseloomustavad kaitsetööstuses pooleli jäetud või rahastamata jäänud projekte?
- 3.1.14. Kui suur on hinnanguline nõudlus kaitsetööstuse innovatiivsete projektide järele, mis võivad jääda rahastamata või liikuda Eestist väljapoole ilma riigi sekkumiseta?
- 3.1.15. Milline on Põhjamaade (Rootsi, Norra, Taani, Soome) praktika kaitsetööstuse ettevõtete kapitalile juurdepääsu parandamisel?

3.2. Ülesanne 2: Teiste riikide innovatsioonilaenu lahenduste kaardistus koos riigiabi käsitleva õigusliku analüüsiga. Võimalik meetodika: dokumendianalüüs ja kvantitatiivse ning kvalitatiivse andmekogumise ja -analüüsi meetodite kombineerimine.

- 3.2.1. Millised on teiste riikide kogemused eelarvelt mahukate ja innovatiivsete suurtehingute finantseerimise soodustamisel? Uuringu teostajalt oodatakse vähemalt viie riigi lahenduste kaardistamist, nt eelistatult Saksamaa (KfW), Austria (Austria Wirtschaftsservice Gesellschaft mbH), Holland (Netherlands Enterprise

- Agency), Prantsusmaa (Bpifrance) ja Soome (Business Finland, Finnvera) näitel ning mujal asjakohastes riikides.
- 3.2.2. Mis nõuded on esitatud ettevõtjale ning investeeeringule ja kuidas on seatud erinevate rahastamisvahendite puhul innovatsiooni tingimused.
 - 3.2.3. Kuidas on teiste riikide teenuste sihtgrupid/fookused leitud?
 - 3.2.4. Kas esineb lisanõudeid või välistusi? Näiteks on innovatsiooni rahastamisel välistatud teatud sektorid.
 - 3.2.5. Näited võimalikest toodetest ja struktuurist erinevate riiklike finantstoodete kombineerimisel. Kas leidub tooteid kus on toetus kombineeritud laenuga või näiteks on kasutusel lahendus, mille raames asendatakse teatud juhul laen toetusega?
 - 3.2.6. Kas investeeeringute puhul, mis näiteks panustavad lisaks kliimaeesmärkide täimisesse, ressursisäästu või ringmajanduse tegevustesse, esineb laenu saamisel täiendavaid soodustavaid tingimusi?
 - 3.2.7. Kuidas on korraldatud pakutavate rahastamisvahendite riigiabi reeglid?
 - 3.2.8. Kas laenu finantseerimiseks või riski maandamiseks pakutakse ka lisaks käendust? Kui jah, siis mis tingimustel?
 - 3.2.9. Kuidas on lahendatud vastava finantsasutuse poolt pakutavate rahastamisvahendite riskide maandamine? Kas vastavate rahastamisvahendite puhul on kasutusel ka riski jagamisel vastava riigi poolt pakutavat garantiid või mõnda muud lahendust? Kui jah, siis mis tingimustel?
 - 3.2.10. Kas pakutavate toodete puhul kasutatakse riski jagamiseks mõnda edasikindlustamise võimalust näiteks läbi Euroopa Investeerimispanka (edaspidi EIB) või Euroopa Investeerimisfondi (edaspidi EIF).
 - 3.2.11. Kas toodete puhul on lubatud ka kombineerimine teiste Euroopa Liidu toetusmeetmega. Kui jah, siis mis tingimustel?
 - 3.2.12. Kas meetmete puhul on tegu isetasuvate või kulumeetmetega?
 - 3.2.13. Kuidas täpsemalt on lahendatud konsultatsiooniteenus finantseeringu saamisel ettevõtjatele?

Teenuse I etapi väljundiks on eestikeelne vahearuanne, mis hõlmab kõiki ülalnimetatud uurimisülesandeid ja nende väljundit tekstifailis, mida saadavad kommenteeritud/analüüsitud joonised, graafikud ja tabelid. Aruandes käsitletavate küsimuste ring võib olla ka laiem, kui see osutub vajalikuks töö teostamise käigus ning on otseselt seotud püstitatud eesmärkidega. Teenuse I etapi raames kooskõlastatakse tellijaga valitav meetodika, analüüsivad riigid ning käsitletavad teemad..

- 3.3. Ülesanne 3:** Riigi roll ja võimalused soodustada Eesti ettevõtete kapitali kättesaadavust innovatsioonimahukate projektide finantseerimisel. Võimalik meetodika: fookusgrupi arutelud ettevõtjate, kaasatud EIS-i toetusmeetmetest abi saanud ettevõtted nagu näiteks rakendusuringu programmi, arenguprogrammi, Ida-Viru ehk Õiglase Ülemineku Fondi toetuse saajad jne, EIS-i välisinvesteeeringute keskus, Eesti Pangaliiduga, Eesti Riski- ja Erakapitali Assotsiatsiooniga, Rakendusuringute keskuse, Kaitsetööstuse ja Kosmose Liidu ning vajadusel teiste ettevõtete esindusorganisatsioonidega (v.t punkt 7.1).

Antud uurimisülesanne keskendub töö I etapi raames tuvastatud erisustele ning analüüsib nii nende põhjuseid kui ka omavahelisi seoseid ja toob välja potentsiaalsed võimalused innovatsiooni rahastamisvahendi pakkumiseks.. II etapi raames oodatakse vastuseid järgmistele küsimustele:

- 3.3.1. Milliseid rahastamisvahendeid võiks Eestis innovatsiooni finantseerimisel kaaluda ning miks, k.a kaitsetööstuse kohta?
- 3.3.2. Millist edasikindlustamise või riski jagamise lahendusi vastavate rahastamisvahendite puhul võiks kasutada?
- 3.3.3. Milline võiks ja peaks olema riigi roll turutõrgete lahendamisel, sh eri majandustsüklites?
- 3.3.4. Milline on uute riiklike rahastamisvahendite rakendamise võimendav mõju ja milline on potentsiaalne lisandväärtus võimalikele kasusaajatele.
- 3.3.5. Mis on ettevõtjate ja pankade poolt välja toodud võimalikud ootused rahastamisvahendit tingimustele?
- 3.3.6. Eraldi fookusena: Kuidas võimalik(ud) uus/uued rahastamisvahendid vastavad kaitsetööstuse ettevõtete investeerimisprojektide vajadustele ning millised võivad olla potentsiaalsed takistused nende kasutamisel?.

Uuringu II etapi väljundiks on järgmised töötulemused:

- 3.4. eestikeelne kirjalik lõpparuanne, mis hõlmab kõiki ülalnimetatud küsimusi mõlemast teenuse etapist ning mida saadavad kommenteeritud joonised, graafikud ja tabelid.
- 3.5. Lõpparuandes käsitletavate küsimuste ring võib olla ka laiem, kui see osutub vajalikuks töö teostamise käigus ning on otseselt seotud püstitatud eesmärkidega.
- 3.6. Lõpparuande maht ei tohi ületada 50 lehekülge, mille hulka ei loeta kirjanduse loetelu, lisasid jms.
- 3.7. Uuringu lõpparuande põhjal eesti- ning ingliskeelse uuringutulemusi tutvustav lühendatud Powerpoint ettekanne ning uuringutulemuste 1-leheküljepikkuse kokkuvõtte eesti ja inglise keeles.
- 3.8. Uuringu tulemuste tutvustamiseks ühe avaliku teavitüsürituse korraldamist.

Peale lõpparuande heakskiitmist 10 tööpäeva jooksul peab Töövõtja lisama Eesti Teadusinfosüsteemi (ETIS) andmeid uuringuprojekti kohta (projektide all; andmed peavad olema jäädavalt avalikult kättesaadavad), lõpparuande kohta (publikatsioonide all; sidudes lõpparuande publikatsiooni uuringuprojektiga; andmed peavad olema jäädavalt avalikult kättesaadavad) ning tegema lõpparuande faili ETISe kaudu jäädavalt avalikult kättesaadavaks.

4. Tulemuse rakendamine

Töötulemid on mõeldud kasutamiseks Hankijale ning Hankijaga seotud huvigruppidele (nt avaliku sektori asutused). Uuringu tulemusi kasutatakse „Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035“ alusel uute rahastamisvahendite ehk (i) laenude, (ii) käenduste ja (iii) omakapitaliinvesteeringute rakendamiseks.

Töötulemite ning uuringu käigus kogutud informatsiooni intellektuaalomandi varalised õigused lähevad materjalide vastuvõtmisega täies mahus üle tellijale. Hankijal on õigus tööd avalikustada Hankija veebilehel ja muudes infokanalites, ilma et sellega kahjustataks või piirataks Aruande koostaja õigusi

5. Töö teostamisse kaasatavad asutused

Töö teostamisse tuleb kaasata kõik asjassepuutuvad osapooled ja potentsiaalsed ettevõtjad, sealhulgas vähemalt:

- 5.1.1. EIS-i välisinvesteeringute keskus, ettevõtete käänduste ja laenude osakond, toetuste üksus, Startup ökosüsteemi osakond, rakendusuuringu keskus.
- 5.1.2. AS SmartCap
- 5.1.3. Eesti Pangaliit
- 5.1.4. Eesti Riski- ja Erakapitali Assotsiatsiooniga
- 5.1.5. Eesti Kaitse- ja Kosmetööstuse Liit
- 5.1.6. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
- 5.1.7. Eesti Keemiatööstuse Liit
- 5.1.8. Eesti Plastitööstuse Liit
- 5.1.9. Eesti Elektroonikatööstuse Liit
- 5.1.10. Eesti Masinatööstuse Liit
- 5.1.11. Eesti Toiduainetööstuse Liit
- 5.1.12. Eesti Meretööstuse Liit
- 5.1.13. Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit
- 5.1.14. Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon MTÜ
- 5.1.15. Asutajate Selts
- 5.1.16. Eesti Puitmajaliit ning vajadusel teiste ettevõtete esindusorganisatsioonidega

Küsimustikud saadetakse vastava sektori ettevõtjatele katuseorganisatsioonide vahendusel, et tagada laiapõhjaline osalus ja asjakohaste andmete kogumine.

6. Nõuded töö teostamisele ja tulemite vastuvõtmine

Hangitavate tööde teostamise tähtaeg on 20 nädalat arvates hankelepingu sõlmimisele järgnevast tööpäevast. Pakkujal peab olema valmisolek alustada hankelepingujärgsete tööde teostamisega hankelepingu sõlmimisele järgnevast tööpäevast arvates ja nimetatud tingimusega tuleb Pakkujatel pakkumus, s.h projektiplaani, esitades arvestada.

- 6.1. Uuringu avakoosolek tellijaga peab toimuma 5 tööpäeva jooksul pärast lepingu sõlmimist ja avakoosoleku kutsub kokku uuringu teostaja.
- 6.2. Tööd peavad olema jagatud kahte etappi: 1) I etapp; 2) II etapp.
- 6.3. Pakkuja annab Töö Hankijale üle etappide kaupa. I etapi tulemus antakse üle pärast nende teostamist Pakkumuses esitatud ajagraafikust tulenevatel tähtaegadel ning lõpptulem (II etapp) Pakkujaga sõlmitud töövõtulepingu (lisa 5) punktis 2.3 sätestatud tähtajaks.

- 6.4. Pakkuja esitatud pakkumuses on kirjas, millised Töö tegevused kuuluvad I ja II etappi. Pakkuja esitatud Töö tegevuste ja maksumuse etappideks jaotamise alused peavad olema põhjendatud (põhjendatust arvestatakse ka pakkumuse hindamisel). Pakkuja peab pakkumuse koostamisel ning tegevuste jagamisel I ja II etappi arvestama, et I etapi täitmise eest tasub Hankija 50% kogusummast ja II etapi eest 50% kogusummast. I etapis teostatud Töö tegevused moodustavad I etapi Tulemi ja II etapis teostatud Töö tegevused moodustavad II etapi Tulemi.
- 6.5. Enne lõplike tulemite vastuvõtmist ja avaliku teavitussürituse korraldamist peab MKMi projekti juhtrühm kinnitama, et tulemid vastavad lähteülesandele. Pärast juhtrühma ja tööde üleandmise vastuvõtmise akti kinnitust tehakse väljamakse.